

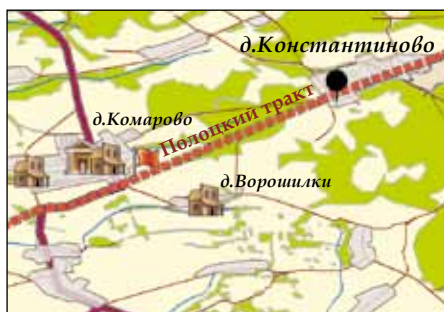
КАНСТАНЦІНАВА,

да 1793 г. – Слабада

i

Першае ўзгадванне – пач. XVIII як маёнтак Слабада Ашмянскага павета.
Пачатак XX ст. – у 1904 г. на месцы вёскі фальварак (4 жыхары) і мястэчка (167 жыхароў) – уладанне Старжынскіх. Тут знаходзіліся народнае вучылішча, казённая вінная крама, карчма, паштовая станцыя і інш. З 1915 па 1961 гг. дзейнічала вузкакалейка Купа–Свянцаны і з 1915 па 1925 – шырокі тор Шэметава–Берлін.

Наш час – колькасць насельніцтва – 191 жыхар, вёска, жывёлагадоўчая ферма, мяснiцтва, фельдшэрска-акушэрскі пункт, база адпачынку «Лясная паляна».

Канстанцін
Хамінскі
Константин
Хоминский

54°56,11' с.ш., 26°41,24' в.д.

Касцёл Маці Божай (1986 г.)
Костел Божьей Матери (1896 г.)

Слабада сфарміравалася як тыповое мястэчка пры Полацкім тракце. У 1793 г. тут была створана парафія, якую па імя фундатара тутэйшага касцёла Канстанціна Хамінскага пасля яго смерці назвалі Канстанцінаўскай. Слабаду перайменавалі ў мястэчка Канстанцінава. У 1896 г. было завершана будаўніцтва замест драўлянага – новага – каменнага касцёла Божай Маці. Храм

Разьбар з в. Канстанцінава
Резчик из д. Константиново

выкананы ў стылі класіцызму, на галоўным алтары змяшчаецца копія абраза Божай Маці Снежнай.

У Канстанцінаве ў XVII–XIX стст. дзейнічалі паштовая станцыя (бліжэйшыя былі ў Свіры і Швакштах), ямскія службы і каморы (мытні), дзе бралі падаткі з тавараў, 4 пашталёны. Тут канцэнтравалася ваенная, гандлёвая, дыпламатычная дзейнасць, пры неабходнасці выдзяляліся экіпажы для перавозкі дыпламатаў з Масквы ў Варшаву і наадварот, забяспечваліся харчаванне і начлег. Падарожнік мог падкаваць каня, замяніць кола, адрамантаваць альбо набыць вупраж. У асобай канторцы адбываўся абмен карэспандэнцыі. Магнаты спыняліся ў паштовых дамах, астатнім – прытулкам служыла карчма. Са з'яўленнем вузкакалейкі пошту пачалі развозіць цягніком.

Чыгуначная станцыя Канстанцінава змяшчалася напрыканцы вёскі (зараз засталіся складскія будынкі). Асноўным яе прызначэннем з пачатку з'яўлення чыгункі (1915 г., вузкакалейка і шырокакалейная) было забеспячэнне патрэб германскай арміі на фронце, пасля вайны – пасажырскі рух у бок Кабыльніка і возера Нарач і адтуль.

На Канстанцінаўскіх могілках захаваўся маўзалеі пані Ліліі Хамінскай і шасці яе маленькіх памерлых дзяцей; на паўночна-заходняй частцы пагоста змяшчаюцца магiлы нямецкіх салдат часоў Першай сусветнай вайны.

Абраз Маці Божай Снежнай / Икона Божьей Матери Снежной

Вёска Варашылкі непадалёк ад Канстанцінава, нібыта схавана ад часу. Усё у ёй нагадвае былыя часы. Тут захаваліся брукаваная цэнтральная вуліца, тыповыя драўляныя пабудовы пачатку XIX ст. Гэта своеасаблівы мемарыял традыцыйнай архітэктуры Паазер'я, дзе вяночныя двары замкнутага тыпу былі зручнымі сярод перасечанага ландшафту і невялікіх лапіках прыдатнай для ворыва зямлі. У такім двары чалавек адчуваў сябе ўтульна, быў схаваны ад ветру і завірухі, ды і ад ліхога вока была надзейная засцярога. Цікаваць таксама выклікаюць аўтэнтычная апрацоўка фронтонаў і мацаванне бяргвенняў хат. Найбольш даўні двор Бірчы быў перавезены ў Беларускае нацыянальнае музей архітэктуры і побыту «Строчыцы» – як узор драўлянага народнага дойлідства.

Гістарычная замалёўка

Аўтэнтычная забудова в. Варашылкі
Аўтэнтычная застрыжка д. Ворошилкі

Пошта
Почта

Касцёл-лазарэт, 1916 г.
Костел-лазарет, 1916 г.

Гумно
Гумно

Слобода сформіравалася як тыпічнае местечко пры Полоцком тракце. В 1793 г. была створана парафія, якую, па імені спонсара будаўніцтва здешняга костэла Канстанціна Хомінскага, пасля яго смерці назвалі Канстанцінаўскай. Слободку перайменавалі в село Канстанцінава. В 1896 г. было завершана будаўніцтва новага – каменнага – костэла Божьей Матэры. Храм вышпалнен в стыле класіцызма, на глывном алтаре размешчана копія іконы Божьей Матэры Снежной.

В Канстанцінава в XVII–XIX вв. дзействала почтовая станция (ближайшие были в Свири и Швакштах), комплекс хозяйственных и подсобных помеще-

Збудаванні складоў былой чыгуначнай станцыі
Строения складов бывшей железнодорожной станции

Паравоз «кукушка»
Паровоз «кукушка»

ний, ямщицкие службы и таможи, где собирали налоги с товаров, работали 4 почтальона. Здесь концентрировались военная, торговая и дипломатическая деятельность, выделялись экипажи для перевозки дипломатов из Москвы в Варшаву и обратно, обеспечивались им еда и ночлег. Проезжавший путешественник мог подковать коня, заменить колесо, отремонтировать или приобрести упряжь. В отдельной конторе происходил обмен корреспонденции. Магнаты останавливались в почтовых домах, остальным – убежищем служил трактир. С появлением узкоколейки почту начали развивать поездам.

Железнодорожная станция Константиново находилась в конце деревни (сейчас остались здания складов). Основным ее назначением с начала появления железной дороги (1915 г., узкоколейка и ширококолейная) было обеспечение нужд германской армии на фронте, после войны – пассажирское движение в сторону Кобыльника и озера Нарочь и в обратном направлении.

На Константиновском кладбище сохранился мавзолей пани Лилии Хоминской и шестерых ее малолетних детей; в северо-западной части погоста расположены могилы немецких солдат со времен Первой мировой войны.

Пахаванні дзяцей Хамінскіх
Захоронения детей Хоминских

Пахаванне французкіх валанцёраў
Могила французских волонтеров

Пахаванні салдат Першай
сусветнай вайны
Захоронения солдат Первой
мировой войны